

Izvještaj
o kontroli zakonitosti
rada Matice hrvatske

SAMO ZA INTERNU UPOTREBU

1972

M A T I C A H R V A T S K A

GRAĐA ZA POVIJEST MATICE HRVATSKE

Knjiga 1

Urednica

JELENA HEKMAN

ISBN 953-150-657-4

IZVJEŠTAJ
O KONTROLI ZAKONITOSTI RADA
MATICE HRVATSKE

MATICA HRVATSKA
ZAGREB, MMII

SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA HRVATSKA
REPUBLICKI SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE

1

IZVJEŠTAJ
O KONTROLI ZAKONITOSTI RADA
MATICE HRVATSKE

Zagreb, travnja 1972.

130

SOCIJALISTIČKA REPUBLIKA HRVATSKA
REPUBLIČKI SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE

BROJ: II/3-497/1-1972.

Republički Sekretar za unutrašnje poslove SRH dao je nalog, da se na osnovi čl. 8 Zakona o udruženjima građana (Nar. novine 6/1967.) izvrši kontrola zakonitosti rada Matice hrvatske sa sjedištem u Zagrebu — Matičina 2.

– »Hrvatsko sveučilište«, autori:

– Gamulin Grgo	9.239.–	din
– Vaupotić Miroslav	1.929.–	"
– Bušić Bruno	297.–	"
– Đodan Šime	255.–	"
– Gotovac Vlado	510.–	"

itd.

– »Omladinski tjednik«, autori:

– Komarica Zvonimir	510.–	din
– Veselica Marko	238.–	"

itd.

– »Dubrovnik«, autori: Šegedin Petar, Đodan Šime, Tuđman Franjo, Gamulin Grgo, Vaupotić Miroslav, Pavletić Vlatko i dr. Ne raspoložemo podacima o visini isplaćenog honorara.

***

Više od polovine periodike (13 časopisa) i edicija (objavljivanje literature beletrističkog i naučnog sadržaja preko Nakladnog zavoda Matice hrvatske) u Hrvatskoj izlazi u nakladi Matice. Krug osoba iz Matice imao je, dakle, u svojim rukama velik propagandni aparat za djelovanje pisanom riječju. S druge strane, osobe iz Matice uspjele su prodrijeti u redakcije listova i časopisa (»Kritika«, HGG, Studentski list, Omladinski tjednik i dr.), koji formalno nisu dio nakladne lepeze Matice i tako stvorili još jedan prostor za djelovanje svojim napisima. Znači, na području duhovnoga, raspoložujući materijalnim instrumentarijem (listovima i časopisima), osobe iz Matice stvorile su preduvjete za bitno utjecanje na kulturne potrebe i ukus naroda, javno mišljenje i ideološke stavove. Šansu koja je na taj način nastala iskoristili su za plasiranje svojih ideoloških pozicija. Izdavačka djelatnost Matice, i djelovanje kruga osoba iz Matice pisanom riječju kroz druga glasila, bio je, tako sastavni dio taktike u eskalaciji platforme.

Od svih glasila najglasniji i najdrskiji bio je »Hrvatski tjednik«.

»HRVATSKI TJEDNIK«

Od početka nastojanja omasovljenja i političkog djelovanja Matice hrvatske, upravna tijela Matice permanentno su naglašavala potrebu da se

pokrene izlaženje tjednog glasila Matice kao sredstva za formiranje javnog mišljenja i prisutnosti MH u javnom životu. Već od 1969. godine konstantno Upravni i Izvršni odbor poduzimaju akcije i dogovore za pokretanje tjednog glasila Matice. Tako je 5. XI 1969. godine Izvršni odbor zaključio da se u siječnju 1970. godine pokrene izlaženje dvotjednika Matice »Hrvatska kultura i istina«, a glavni urednik trebao je biti Petar Selem.

U 1970. godini Izvršni odbor razmatrao je u više navrata potrebu pokretanja glasila Matice. Oko naziva lista i koncepcije sadržaja bilo je više prijedloga. 13. I 1970. godine na sjednici Izvršnog odbora zaključeno je da se pokrene u suradnji s Društvom književnika Hrvatske dvotjednik »Obzorja« – list za kulturna i društvena pitanja, kojemu bi bio cilj »da doprinosi kulturnom prosperitetu stanovništva Hrvatske i ostvarenju ravnopravnosti naroda Jugoslavije«. Neposredno nakon toga pokušaja, radi kolizije s Društvom književnika Hrvatske, Izvršni odbor MH na sjednici 23. I raspravljao je o pokretanju samostalnog lista pod nazivom »Glas Matice hrvatske«. Određen je i uređivački odbor u kojeg su ušli: Petar Selem, Šime Đodan, Zvonimir Lisinski i Zlatko Posavec.

Nakon prestanka izlaženja HKL, Upravni odbor aktualizirao je još intenzivnije potrebu pokretanja lista Matice. Na sjednici Izvršnog odbora 18. VI 1970. godine definitivno se odustalo od suradnje s Društvom književnika oko priprema za izlaženje lista.

Na sjednici Upravnog odbora 21. XI 1970. godine, na prijedlog Igora Zidića, koji je dobio već ranije mandat od Upravnog odbora da poduzima radnje za pokretanje glasila Matice, odlučeno je:

- da se glasilo Matice nazove »Hrvatski tjednik«, a u podnaslovu – list za kulturna i društvena pitanja,
- da nakladnik bude Matica hrvatska,
- da prvi broj izađe sredinom II mjeseca 1971. godine,
- da početni tiraž lista bude 20.000 primjeraka,
- da u uredništvo uđu: Stjepan Babić, Zvonimir Berković, Jozo Ivičević (odgovorni urednik), Tomislav Ladan, Srećko Lipovčan, Zvonimir Lisinski, Zlatko Posavec, Petar Selem, Tvrtko Šercar, Hrvoje Šošić, Ivo Škrabalo, Franjo Tuđman i Igor Zidić (glavni urednik).

Karakteristično je da u uredništvo lista nisu ušle one osobe koje su već bile angažirane u uredništvu nekog od glasila MH ili glasila bliskog Matici, ili osobe kompromitirane djelatnošću u HKL-u, pa bi se ova kombinacija mogla uvjetno nazvati – »strategija rasporeda snaga u lancu opozicionih glasila«.

Na istoj sjednici Upravnog odbora prihvaćen je prijedlog I. Zidića o sastavu uredničkog savjeta u kojeg su ušle 61 osoba – između kojih i predstavnici ogranaka Matice iz gradova Čakovec, Dubrovnik, Rijeka, Varaždin, Pula, Split, Osijek, Bjelovar, Delnice i Vinkovci.

Ova sjednica Upravnog odbora može se za »Hrvatski tjednik« nazvati konstituirajućom, iako na njoj, a niti kasnije, za »Hrvatski tjednik« nisu doneseni nikakvi normativni akti potrebni za njegovo redovno poslovanje.

Upravni odbor Matice još u periodu priprema za izlaženje »Hrvatskog tjednika«, davao je uredništvu potrebne smjernice za buduću sadržajnu orijentaciju i koncepciju lista. Tako je na sjednici od 6. I 1971. godine uredništvu preporučeno:

– list sadržajno i stilski treba da teži potrebnoj intelektualnoj razini ozbiljnosti i naučnosti, ali u isto vrijeme u njemu neka se piše na popularan način,

– sadržajno i tematski list treba da zadovolji i potrebe seljačke publike u cilju populariziranja Matice među seljačkim dijelom stanovništva,

– radi populariziranja Matice i stvaranja uvjerenja o potrebi prisutnosti Matice u društvenom životu, na stranicama »Hrvatskog tjednika« treba pisati i o radu i programima ogranaka Matice.

Prvi broj »Hrvatskog tjednika« izišao je 16. IV 1971. godine u tiražu od 35.000 primjeraka. Tjednik su uređivali:

- Berković Zvonimir, urednik glazbe,
- Babić Stjepan, urednik jezika,
- Horvatić Dubravko, lektor i urednik književnosti,
- Ivičević Jozo, odgovorni urednik i urednik rubrike »politika i društvo«,
- Lipovčan Srećko, redaktor,
- Lisinski Zvonimir, urednik deska, sporta, povremeno filozofije i ljetopisa,
- Selem Petar, urednik kazališta,
- Šercar Tvrtko, urednik rubrike o Matici hrvatskoj,
- Šošić Hrvoje, urednik gospodarstva,
- Škrabalo Ivo, urednik za film, TV, tjedan u svijetu,
- Tuđman Franjo, urednik povjesnice,
- Zidić Igor, glavni urednik, urednik književnosti i likovne umjetnosti,
- Posavec Zlatko, urednik filozofije,
- Čvrljak Drago, tehnički urednik,
- Brnetić Aleksandra, redaktor,

- Šorak Draško, korektor,
- Gotovac Vlado, glavni urednik,
- Bušić Bruno, novinar i povremeni urednik,
- Markus Zlatko, novinar i povremeni urednik,
- Cerovac Ivan, novinar i povremeni urednik,
- Vuković Vladimir, tehnički urednik,
- Bučan Danijel, povremeni suradnik.

U vrijeme izlaska prvog broja »Hrvatskog tjednika«, na poslovima tjednika bila su zaposlena dva radnika. Povećanjem naklade broj zaposlenih se postepeno povećavao, tako da je u prosincu 1971. godine broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu dosegao 9 radnika.

Financiranje »Hrvatskog tjednika«

a) Prihodi:¹²

– realizacija od prodaje HT	din	3,047.454,97
– dotacija Rep. fonda za unapređenje kulturnih djelatnosti	"	83.250,00
– dotacija od grad. fonda za unapređenje kulturnih djelatnosti	"	50.000,00
– vanredni prihodi	"	2.594,75
Ukupno	dinara	3,183.299,92
b) Troškovi	"	2,712.788,30

Stanje troškova nije konačno.

Od ukupne realizacije od prodaje HT, na ime pretplate iz inozemstva, u knjigovodstvu MH proknjiženo je 168.043.– dinara.

»Hrvatski tjednik« dobio je od poduzeća »Školska knjiga« iz Zagreba zajam 15. III 1971. godine u iznosu od 250.000.– dinara, koji je vraćen 15. V 1971. godine.¹³

¹² O financijskoj pomoći iz inozemstva opširnije u poglavlju »Financiranje Matice hrvatske«

¹³ Direktor poduzeća Ante Marin, član Upravnog odbora MH.

Za oglase i reklame u »Hrvatskom tjedniku«, »Hrvatski tjednik« ispostavio je fakture slijedećim radnim i drugim organizacijama:

– Izdavačkom poduzeću Filozofskog fakulteta »Liber« Zagreb	din	34.000.–
– Vjesnik« agencija za marketing . . .	"	28.300.–
– Kreditna banka Zagreb	"	9.000.–
– »Školska knjiga« Zagreb	"	3.125.–
– »Turistkomerc« Zagreb	"	2.500.–
– »Kršćanska sadašnjost« Zagreb . . .	"	10.000.–
– Nakladni zavod MH	"	11.250.–
– »Croatiacconcert« Zagreb	"	1.000.–
– Izdavačko poduzeće »Zagreb« . . .	"	1.250.–
– Knjižarsko poduzeće »Mladost« . .	"	7.160.–
– Trgoagencija Zagreb	"	3.200.–
– Nakladni zavod »Marko Marulić« Split	"	1.500.–

Autorski honorari

O visini i rasponu autorskih honorara za članke objavljene u »Hrvatskom tjedniku« nije postojala nikakva pismena odluka ili zaključak organa upravljanja Matice ni uredničkog kolegija »Hrvatskog tjednika«.

Po izjavi Igora Zidića¹⁴ (glavni urednik za brojeve 1-12) autorske »honore je određivao glavni urednik, zadržavajući pravo da po vlastitoj procjeni ili na prijedlog pojedinih urednika rubrika, kao stručnih osoba, iznose zaokruži prema kvalitetu i aktualitetu priloga. Sve iznose određivao je i svojeručno napisao na arhivirane primjerke lista glavni urednik«. Po Zidićevoj tvrdnji visina honorara kretala se »u granicama uobičajenim za kulturne periodike i mjesečnike u SRH prosjek 500 dinara po ispunjenoj stranici tjednika.«

Međutim, glavni urednik, u cilju provođenja »eksplozivne« linije lista u smislu tendencioznosti i »usijavanja« nacionalističke psihoze, članke takve tematike posebno je i materijalno stimulirao. Tako npr. članak u broju 29 od 5. XI 1971. god. pod naslovom »Priča se – je li istina?« od 10 redaka jednog stupca bio je honoriran sa 500 dinara. Članak glasi: »Priča se je li istina da se s vojnim servisom narodne banke Jugoslavije u Beogradu mogu praviti takve financijske

¹⁴ Zapisnik SDK Zagreb, broj 369/71.

kreditne konstrukcije i kombinacije preko kojih se mogu platiti osobna vozila proizvodnje »Zastava« Kragujevac, koje nabavlja neko poduzeće bez veze s vojnom industrijom za prijevoze svojih radnika.« Ili, članak »Karin podignuta optužnica« od Brune Bušića objavljen u broju 33 od 3. prosinca 1971. godine koji sadrži 24 retka jednog stupca, honoriran sa 800 dinara. Članak glasi: »Nemili događaji koji su se odigrali u Karinu 2. kolovoza o. god. na blagdan Gospe od Anđela nakon što su bili opisani u tisku, raspravljani u društveno-političkim aktivima i Saboru, uskoro će biti raspravljani i na sudu. Naime, zadarsko općinsko javno tužilaštvo podiglo je optužnicu kod općinskog suda u Benkovcu protiv desetero osoba. Općinsko javno tužilaštvo u potpunosti je odbacilo prijavu Stаницe javne sigurnosti u Benkovcu, u kojoj se za šestero građana tvrdilo da su »izazivali nacionalnu netrpeljivost, mržnju i razdor«, ali je prihvatilo tvrdnju da su trojica građana »sprečavale službene osobe u vršenju službene radnje«. Nadalje tužilaštvo je podiglo optužnicu i protiv jednog građanina zbog toga što je tukao 12-godišnjeg dječaka, i protiv šestorice milicionera zbog zloupotrebe službenog položaja i zlostavljanja građana. O pojedinostima ćemo izvijestiti naknadno«.

Dakle, prema aktualitetu, ili još bolje politikantskoj »hrabrosti«, u cilju stvaranja nacionalističke psihoze, glavni urednik je honorirao »nadnicu za hrabrost«. Takvi članci nisu bili potpisani!

***

Sadržajna koncepcija »Hrvatskog tjednika«, promatrana po rubrikama, ukazuje na to da je »Hrvatski tjednik« (a preko njega i njegov pokretač) imao pretenzija da zahvati cjelokupnu djelatnost u našem društvu. O svakom području društvene prakse »Hrvatski tjednik« imao je svoj stav i svoje interpretacije.

Kroz njega se stalno, kao »crvena nit«, provlačila ideologija »masovnog pokreta« ali uz istovremenu negaciju svega onoga što je sa tom ideologijom bilo u suprotnosti. Najznačajnije rubrike u tome smislu bile su: uvodnik, pisma čitalaca, gospodarstvo, politika i društvo, povjesnica, O Matici hrvatskoj i karte na stol.

Uvodnik:

Uvodnici u »Hrvatskom tjedniku« bili su uočljivo isticani na naslovnoj strani, uokvireni crvenom bojom kao vizualni simbol »hrvatskih istina« (izuzetak u broju 16 gdje je uvodnik, pod naslovom »Dramatični trenutak Hrvatske«, uokviren u crni rub kao poruka teške drame i zaprepaštenja). Uvodnici su naglašavali aktualnosti trenutka, nudili »drugi hrvatski preporod« kao političku potrebu preporodnog buđenja hrvatskog naroda (»Letak za Maticu hrvatsku«, uvodnik HT broj 8), senzacionalistički tretirali neke od »slučajeva« stvarajući psihozu pravne nesigurnosti (»Slučaj s pismima«, uvodnik HT broj 26), isticali »pokret«

u borbi za hrvatsku državnost («hrvatski je suverenitet nedjeljiv«, uvodnik HT broj 21) i dr.

Izvodi iz nekih uvodnika:

»Tražimo dokaze« (uvodnik HT 24): ... »Mandat za obavljanje društvenih i državnih funkcija provjerava se u slobodnom društvu jedino pred javnošću, jedino s njom. Svaki drugi oblik provjere prelazi u uzurpaciju, u nasilje. Oni koji se boje takvog istupa uvijek nastoje formalizirati i glas javnosti, svesti ga na praznu galamu koja se onda lako pretvara u pljusku; tko ni o čemu ne može odlučivati postaje ravnodušan i svaku odluku odobrava! (sve dok se to poniženje ne pretvori u pobunu! – kako upozorava Marx)... što su konkretniji i odlučniji zahtjevi novog, što su značajniji nalozi promjena koje donosi, što su preciznija njegova javno i u slobodi formirana mjerila, što je snažniji njegov zahtjev za odgovornošću, sve su otvoreniji i žešći sukobi s onima koji u tom procesu i njegovim perspektivama vide samo opasnost za svoj položaj i privilegije koje bez pokrića uživaju. I oni novom za to pružaju sve jači, sve burniji otpor, postajući sve nervozniji i neumjereniji: padajući u diverzantske i provokatorske ekscese«.

»Objašnjenje promjena« (uvodnik HT 13): ... »Rad za modernu Hrvatsku nije permanentna zdravica njoj! i nije uzbuđeno kliktanje! On je sigurno samo uporan i drugi pokušaj razrješavanja čak dramatičnih pitanja našeg društva; od radnika u inozemstvu do prostornog plana Hrvatske, od deviznog i vanjsko-trgovinskog sustava do cestovne integracije, od voluntarizma u nekim političkim poduhvatima do proizvoljnosti sa stranačkim mentalitetom u mjerilima i akcijama u kulturi«.

Trenutak pojedinca« (uvodnik HT 33/: ... »Jedna besmislica počinje sve više terorizirati naše misli, naše planove i naše poduhvate. Ma koliko bilo nevjerojatno, svaki pojedinac može danas svojim izjavama diskreditirati Hrvatsku i cijeli narod nije sposoban demantirati jednog budalaša naivčinu ili provokatora!... Mi smo i pobunjenici, jer oko nas najčešće vlada suhi ten dogmatika, mitomana i apologeta; tih palih duhova koji su beskrajno daleki, raskošima slučaja, neizvjesnosti i sanjarije! Njihov glas je ohol i okrutan s vlašću, a smiješan i prazan bez nje! Oni su zaprepašteni našom slobodom jer je mogu zamisliti jedino kao katastrofu. I zato pozivaju na uzbunu. Ali krivnja koju oni vide ne pada na Hrvatsku nego na njih!«

»Čuvanje nade« (uvodnik za izvanredni i posljednji broj HT koji nije izišao), kao odgovor na uvodno i završno izlaganje Predsjednika SKJ na 21. sjednici Predsjedništva Saveza komunista... »Nije nam pomogla ni očiglednost ni banalnost: uvijek je netko izvrtao smisao naših programa! Nisu nam pomogli ni dokazi ni objašnjenja: uvijek je netko obrnuo njihov sadržaj i svrhu. I nema tako jednostavnih misli, tako priprostih želja koje ne bi postale subverzivne već zato što ih mi zastupamo!... Ali što je misao veća, to više laži izaziva! Tako su mjeseci i mjeseci zlobe prema nama i krivotvorenja naših stajališta postali

napokon uvjerljivi i djelotvorniji od svih naših izjava, od svih naših dokaza: naš rad doživio je političku osudu s najviših mjesta naše Federativne zajednice... Napuštajući »Hrvatski tjednik« mi ne napuštamo nadu koja nas je u njemu skupila. Uvjereni smo da je ona zajednička svima koji budućnost naše zemlje i budućnost svijeta zamišljaju kao doba slobode i pravde, jedino doba koje može osigurati smisao čovjekovih snova, čovjekove povijesti: od prvog dodira s materijom do posljednjeg pogleda u svjetlost neba. Jer, niti smrt ušutkava sve mrtve, niti šutnja ukida svaku nadu!«.

Pisma čitalaca:

Ova rubrika, uobičajena za svaki dnevni ili tjedni list, u »Hrvatskom tjedniku« imala je, međutim, smišljenu taktičku namjenu. Odvojivši jednu cijelu stranicu za pisma čitalaca, uredništvo je – objavljujući pisma čitalaca – nastojalo u javnosti stvoriti uvjerenje da je »drugi preporod« nikao u samoj društvenoj bazi. Prilagođujući pisma toj svrsi svojevoljnim mijenjanjem originalnog sadržaja, uredništvo je htjelo »dokazati« da u »Hrvatskom tjedniku« učestvuju sve strukture društva. U odabiranju naslova za pojedina pisma uredništvo je težilo da već sami naslovi privuku pažnju čitaoca i da ga unaprijed motiviraju na suglašavanje sa sadržajem. Npr. »Pravda koja to nije«, »Jadan ti je seljak«, »Srbo-hrvatska«, »Pritisak na željezničare« i sl.

Gospodarstvo:

U rubrici »gospodarstvo« odabrane teme bile su tendenciozno usmjerene na:

– dokazivanje neravnopravnog ekonomskog položaja Hrvatske u Federaciji i ekonomskog propadanja Hrvatske. Npr. serija članaka »Tajne zelene knjige« o tobožnjoj eksploataciji Hrvatske kroz turizam;

– ispoljavanje separatističko-nacionalističkih stavova interpretiranjem ekonomskih pokazatelja. Npr. članak Šime Đodana »Gospodarsko politički uzroci emigracije iz Hrvatske«, HT broj 2, u kojemu autor uspoređuje poslijeratni razvitak SFRJ u komparaciji sa povijesnim položajem Hrvatske u ranijim državno-političkim konstrukcijama tvrdeći da je ...«izvlačenje dohotka iz Hrvatske do 1918. godine dostiglo nivo 20% narodnog dohotka...«, a u ... »novoj Jugoslaviji odliv sredstava se nastavio i dostigao razinu od 20-30% narodnog dohotka...« tako da se...« sustavno iscrpljenje hrvatskog gospodarstva proteglo na čitavo jedno stoljeće... pa je ... »takav razvoj doveo do jakog odliva radne snage na Zapad, a kapital na Istok... i ...«zadnjih pet godina to je poprimilo drastične razmjere... « Kao rješenje za ... »zaustaviti taj dvostruki odljev i osiromašenje... po autoru moguće je ...«uspostavom naše potpune državnosti... kao suštinsko pitanje za sam opstanak hrvatskog naroda«.

– pridobivanje društvenih slojeva koji bi mogli u nuđenim rješenjima naći svoje ekonomske interese. Tako je npr. Marko Veselica u seriji članaka pod naslovom »Privatni rad u razvitku SRH«, nastojao dokazati potrebu mijenjanja normativnih akata o ekonomskoj poduzimljivosti u korist privatne inicijative.

Povjesnica i obljetnica:

Pretežan dio sadržaja objavljenog u ovim rubrikama, bio je posvećen ličnostima iz hrvatske povijesti – Stjepanu Radiću, Eugenu Kvaterniku, Zrinskome i Frankopanu. Detaljistički tretman ovih ličnosti, uz glorifikaciju i revalorizaciju njihovih uloga, vršen je u cilju stvaranja povijesnog integracionog mita za svijest hrvatskom narodu. Aktualiziranje njihovih političkih doktrina u vrijeme rasprava o ustavnim amandmanima, imalo je poslužiti kao dokaz tezi o kontinuitetu hrvatske državnosti, a naglašeni napis o Stjepanu Radiću i okolnostima njegove smrti, trebali su da Radića pretvore u mitskog vođu hrvatskog naroda.

O Matici hrvatskoj:

Ovu rubriku uredništvo je uvelo na preporuku upravnog odbora Matice hrvatske. Sadržaj napisa popularizirao je Maticu kao općehrvatsku organizaciju koja teritorijalno treba da pokrije cijelo područje SRH. U rubrici je dato posebno mjesto napisima koji su tretirali osnivačke skupštine ogranaka. Svrha ovih napisa bila je da se osnivanje ogranaka, pišući o njima na jednom mjestu, osnivanje prikaže kao »snažno rastući pokret«, koji treba da inicira osnivanje ogranaka i u onim regijama gdje su inicijative zapinjale ili se nisu uopće javljale.

»Karte na stol«

U ovoj rubrici korištena je metoda: postaviti problem, ocijeniti ga sa stanovišta korisnosti za »pokret«, lansirati problem u obliku pitanja kao »istine« i, ne čekajući odgovor, odmah odgovoriti vlastitom interpretacijom. Tako je »Hrvatski tjednik«, postavljajući bezbroj »pitanja« i »problema«, htio da pokaže u kojoj se mjeri, kao glasilo »pokreta«, brine o neriješenim problemima hrvatskog naroda. Primjerice navodimo nekoliko takvih »pitanja«:

– »Drugu Džemalu Bijediću, predsjedniku SIV-a« (HT 22) ... »je li vam poznato kao novom predsjedniku ... da ... (reeksporteri) svoja poduzeća u inozemstvu osnivaju tako da kao privatni vlasnici funkcioniraju rukovodioci tih poduzeća u zemlji...«

– »Vanji Vranicanu« .... (HT 33) ... »Vama je poznato da združeno željezničko transportno poduzeće Ljubljana ne rješava opravdani zahtjev ŽTP Zagreb... Molimo vas da obavijestite javnost što ste do sada poduzeli...«

– »Ustrajni insinuatori« ... (HT 32) ... »Slučaj tobožnjeg 'prebrojavanja' u sisačkoj Rafineriji dobio je svoj epilog na sjednici sekretarijata osnovne

organizacije SK OK Sisak. SK Rafinerije saglasio se sa stajalištem IK CK SKH... da u sisačkoj Rafineriji nije bilo i prebrojavanja...«

– »O Zvonareviću, Božiću i ‘sumnjivim’ Mađaronima« (HT 31) ... »Ima dosta njih kojima je ‘sporno’ pitanje jezika hrvatskog ... u rasponu od ‘diverzanta’ dr Mladena Zvonarevića do ... Mirka Božića...« .

– »Polučorci« (HT 29)... »Zbroju brojnih insinuacija i (nedokazanih) optužbi na račun Matice hrvatske, nedavno je Marinko Grujić pridodao još jednu...«

– »I dalje ‘bez petlje’ ... (HT 28) ... »Znači li to da predsjednik Kolar i dalje ‘nema petlje’ da Zagrebu pribavi petlju?«

– »RTV-Zagreb« (HT-27) ... »još uvijek nas vaši spikeri pozdravljaju sa ‘dobro večer’...«

– »Generalu armije Nikoli Ljubičiću...« (HT 26) ... »Kada se radi o davanju sredstava... naši su ljudi jedinstveni u tome... No to ne bi smio biti razlog da se tim sredstvima neke radne organizacije neopravdano koriste...«

I tako dalje... prosječno 10 »pitanja« u svakom od 33 broja »Hrvatskog tjednika«.

***

Na kraju da još jednom naglasimo: »Hrvatski tjednik« poslužio je kao najglasnija tribina ideologa »masovnog pokreta«. Započeo je tiražom od 30.000 primjeraka, rastao paralelno sa omasovljavanjem članstva Matice hrvatske i jačanjem »masovnog pokreta«, dosegao tiraž od oko 130.000 primjeraka u posljednjem broju, i nestao kroz neobjavljenu drsku poruku upućenu hrvatskom narodu, da smrt ne ušutkava sve mrtve...!

***